

mee naar huis, een drietal kilometer verder. Daar aangekomen blijft het vrouwtje nog een uur of drie beduusd zitten. Een gevoel dat lijkt op verdriet kennen sommige vogels dus wel.

Zouden ze zich nooit eens ergeren aan bepaalde zaken, zoals ik me kan ergeren aan automobilisten die weigeren hun richtingsaanwijzers te gebruiken? Laten ze dagen vol regen gelaten over zich heen komen? Of verlangen ze naar de zon en vervloeken ze de nattigheid?

En hoe verklaart men het fenomeen van de dwaalgasten? Een blonde ruiter te Stuivekeskerke (28/04/2006) en een groene reiger ergens bij onze noorderburen vertellen ons dat hun richtingsgevoel wel eens kan bedrogen worden. Komt het door de smog waar ik vandaag nog een Chinees voorbeeld van heb gezien of is het de geur van varkensmest die hen een scheve vlucht doet vliegen? Worden ze naar beneden gehaald door klaagzang van hun soortgenoten, gevangen tussen wat metalen spullen of gebonden met een riempje? God weet het (waarschijnlijk ook niet)?

Wat ik nu wel weet (en God waarschijnlijk ook), is dat de kooien niet altijd sluitend zijn. De droevige melding van een dode kerkuil met een gesloten kwekersring doet ons vermoeden dat zijn vlucht naar de vrijheid een verkeerde wending heeft genomen. Moeten we deze vondst toejuichen? Iedere vrije kerkuil is een overwinning op de mens als vernielers. Maar brengt 'het loslaten' geen risico tot genetische vervuiling met zich mee? Hebben de vrijgelaten vogels een even grote kans tot het succesvol laten opgroeien van hun nageslacht?

Zoveel vragen, zo weinig antwoorden. Verschillende pogingen tot het aanknopen van een gesprek zijn al verkeerd en vaak belachelijk afgelopen. Al moet het contact met kippen mij wel liggen. Volgens mijn vrouw kan ik goed kakelen als een kip (zonder kop).

Maar misschien stel ik me wel teveel vragen en moet ik leren genieten van wat 'het vogelparadijs' Mandelstreke ons kan brengen, bijvoorbeeld van een broedend bosuilkoppel in het Sterrebos. Daarnaast werd de vogelstatuslijst van Mandelstreke aangevuld met een waarneming van een middelste bonte specht in de Mandelhoek te Ingelmunster (MDM, 26/02/2006). Verschillende meldingen van een kleine zilverreiger te Lichtervelde laten het vermoeden van een overwinteraar na. De baardmannetjes verrasten voor het eerst Jacqui Stragier in zijn tuin. Een Cetti's zanger gaf in de Kleiputten zijn explosie van metallische klanken prijs tijdens de dag van de aarde (PDE, 24/04/2006). En ook Lichtervelde heeft zijn roerdomp beet. Het nachtelijke geroep werd gehoord in de Zavelputten (PCO, 22/04/2006).

Mijn laatste officieel uit Roeselare geschreven tekstje wil ik afronden met drie Leffes voor wie dit jaar het eerste broedgeval van blauwborst voor Mandelstreke vindt.

Jeijemus

Lente in de kleiputten

01-04-06

Martine Tanghe vertelde me gisterenavond dat de imkers en fruittelers ongerust worden door die aanhoudende lage voorjaarstemperaturen en vanmorgen zei Deboosere me dat we ons volgende week zelfs nog aan stevige nachtvorst mogen verwachten.

En vandaag? Wel wat zon... maar een stevige 4-Beaufort houdt het kwik op 13°.

Desondanks...Onthaal door 't groot orkest! Ten alle kante hoor ik de tijftjaf zijn eigen naam scanderen, maar de winterkoning schettert er op verschillende locaties toch nog bovenuit. Minder talrijk aanwezig, maar evenzeer voor ambiance zorgend, zijn de merel, roodborst, heggenmus, kool- en pimpelmees. Alle hebben duidelijk vlinders in de buik!

Van de eksters en de fazant kan ik me voorstellen dat ze met hun staartgepronk hun gebrek aan zangtalent kunnen verdoezelen en dat de 'houtduivers' - ook al zo'n lamentebele notenkenners - met acrobatische halve loopings bewonderaars weten te strikken zal niemand verwonderen, maar hoe de overvliegende zwarte kraaien, kauwen en rondcirkelende meeuwen het met hun gekras, gekauw en gekrijs voor mekaar krijgen een vrouwtje te imponeren blijft voor mij toch een groot vraagteken.

Over de voorjaarsbloeiers kan ik kort zijn: enige rozetjes *keine veldkers* in bloei tussen 't grind, *vogelmuur* en *paarse dovenetel* langs de rand, enkele *paardenbloembloemen* met op één ervan toch nog een moedige *blinde bij*-achtige zweefvlieg. De belangrijkste bloeier is het *klein hoefblad* die het klaarspeelt om op sommige plaatsen brede gele tapijten uit te spreiden. Het vraagt wat zoekwerk, maar ik vind dan toch één wijnrood bloempje aan de *hazelaar*.

Vóór ik het reservaat binnenga kan ik nog een *grote aardhommel* koningin volgen in haar zoektocht naar een geschikt holletje... Ook voor haar is het hoog tijd om een nieuwe generatie op te starten.

Vanuit de noordwesthoek van de Kleiputten heb ik een goed overzicht op een groot deel van het gebied maar het omgekeerde is natuurlijk ook waar. Ik word meteen opgemerkt door de *blauwe reiger* en de *aalscholver* die stante pede hun log (of is het statig?) gevaarte op gang trekken. In de verte blinken de *wilgenkatjes* en valt de frisgroene look van enkele *meidoorns* op maar 'de' schoonheidsprijs gaat toch naar die ene *gele kornoelje* in volle bloei.

In de kijkhut (na onderweg te hebben vastgesteld dat de bijenkorven verdwenen zijn) worden mijn 15 minuten geduld beloond met 3 *meerkoeten*, 2 *waterhoenen*, nog amper 6 *wintertalingen* (wat ook een lenteteken is!), een 10-tal *wilde eenden*, en jawel, wéér een *sperwer* die, zwichtend voor de wind, laag langs de waterkant laveert.

Het schiereiland is 'schier' verzopen. Het waterpeil staat uitzonderlijk hoog. Wellicht een gevolg van de neerslag in de laatste dagen... Of heeft de pomp het laten afweten?

Beweging in 't riet! Niet direct in beeld te krijgen... uiteindelijk dan toch: een *rietgors*! Is dat nu een wijfje of een mannetje op zijn winters?

Aan de middenpoort, uit de wind en in de zon, vliegen nogal wat zwarte vliegen(?), bijen(?), wespen(?) laag over de grond. Ik hou het, gelet op de langere antennes en een wat afgeplat achterlijf, op een soort van *zandbijtjes* (*Andrena spec.*)

Bij de amfibieputjes ben ik bijzonder attent, maar het haalt niets uit: Niets wijst erop dat 'ze' er zijn of zijn geweest.

Dan maar even gaan kijken naar het *reuzenpaardenstaartveld*. Ik kan het niet nalaten even een fertiele stengel aan te tikken en, jawel, met een sporenwolkje als resultaat.

Om te eindigen neem ik nog de trap aan de oostzijde. Ik vind er de resten van een slachting. Slachtoffer: houtduif. Slachter: sperwer(?)

24-04-06

14.20 u. Op de parking moet ik meteen een aanval van een *gehakelde aurelia* pareren. Dat zou me vandaag nog vier keer overkomen maar de

dagpauwoog is met zijn elf exemplaren toch de talrijkst aanwezige soort. Het wordt een aangenaam weerzien met twee mannetjes *oranjetipje* en drie *kleine vossen*. Nogal wat witjes zijn me te vlug af: Ik kan enkel één *klein geaderd witje* verschalken. Om de vlinderlijst af te maken streep ik nog twee vroege *bonte zandoogjes* aan.

Bij de laagbloeiers overheersen de *paardenbloemkleuren* en bij de struiken staat de *sleedoorn* nu in zijn witste wit.

Beide trekken nogal wat insecten aan...

Op sleedoorn veel zweefvliegen waaronder zeker de *kegelbijvlieg* (*Eristalis pertinax*), een *bandzwever*-specimen (*Syrphus*), een *strontvlieg* en ook nog een speciaaltje: een

wolllig vliegje met gevlekte vleugels dat – op zijn kolibries – hangend voor elk bloempje, met zijn lang zuigorgaan (proboscis) de honing weet te bemachtigen. Ik ken het als de (grote) *wolzwever* (*Bombylius major*)

iets hoger maakt een duizendkoppige wolk van dansende micro-vliegjes(?) indruk... Het blijft een raadsel hoe in die mega-dancing botsingen worden vermeden.

Op de hoofdjes van paardenbloemen vind ik de gulzige aard- en akkerhommel, de honingbij, maar ook bijtjes van kleiner formaat en overvloedige aantallen van het koolzaadglanskevertje ofte *Meligethes aeneus* (met dank aan Kurt De Smet - De Buizerd - voor de determinatie en aan Rudy Claeys - Natuurp.Westland - voor de bevestiging ervan). Het kevertje doet zijn naam alle eer aan, want het is ook aanwezig op de bloemen en bloemknoppen van een koolplant.

15.05 u. Hoog tijd om in 't reservaat te duiken, maar niet zonder eerst nog even te wijzen op de sierlijke graspluimen van de vroeg bloeiende geknikte vossenstaart.

Naast de honderden lentegroenvarianties valt natuurlijk de uitbundige bloei van zoete kers op, maar persoonlijk geef ik de voorkeur aan het subtiele geelgroen van de rechtopstaande trossen van Noorse esdoorn.

Op de jonge scheuten van zwarte els zonnen veel elzenhaantjes maar ook nogal wat kleine, mij totaal onbekende, gitzwarte snuitkevers.

Ik kan twee zangposten van de zwartkop lokaliseren maar beter nog: Ik zie een koppeltje van die soort 'goedgemutst' takjespringen..

Even de rest van mijn waarnemingen op een draffe: 't Is altijd weer leuk om een koolmees met nestvoer aan 't werk te zien, ik jaag met plezier een tricolore kat ('n Belgique!) op de vlucht, vind een randwants op jong boerenwormkruid, laat een onvolwassen kikkertje schrikken op het schiereiland, ruik even aan de citroenmelisse, zie dat een mol aan 't rekesteken (= dialect voor horizontaal graven, net onder de bodembovenlaag) is geweest nabij de middenpoort en lees vluchtig de waarnemingen van eergisteren (Dag van de Aarde) op het infobord...

Gelukkig deed ik dit laatste, anders had ik in die krachtige roep (of was het een alarm?) nooit de Cetti's zanger vermoed. Ook de fitis stond op het bord genoteerd, maar vandaag geeft hij niet thuis.

16.15 u. 'k Ben er mee weg... Tot van de zomer, hé!

Jacques Vanderhaeghe

Van groene grasakkers naar een bontgekleurd bloemengrasland

Naast het inpassen van een graanakkertje in de natuurlijke tuin, betekent het aanleggen van een bloemrijk grasland een grote verrijking. Meer en meer kunnen tuinliefhebbers een aangrenzend stuk weide of akker aan hun tuin toevoegen. Het inbrengen van variatie in structuur en biotopen in de tuin helpt de natuur met sprongen vooruit. Een bloemrijk grasland aanleggen is voor iedereen mogelijk indien je naast de obligate schapen- of paardenweide, iets "anders" wilt.

Aanleggen van een bloemrijk grasland is aan graslandbeheer doen. Grondsoort, vochtigheid en voedselrijkdom zijn determinerend over de te volgen weg en het te bereiken doel. Een aan deze